

ПОРТРЕТ

В едно малко градче, при една висока планина, при една голяма река имаше едно хлапе. Но то не приличаше на другите деца от градчето. То беше малко по-друго. Първо, то никога не вчесваше косата си и затова тя стоеше на главата му чорлава на челото и смачкана отстрани, прилична на изгоряла от слънцето трева, през която е минала цяла черда̀ телци. Върху нея никога не бе поставяна шапка, защото това дете, което другарите му кой знае защо наричаха Ян Бибиян, не можеше да търпи шапка на главата си, а и никаква шапка не можеше търпеливо да стои на една такава глава. Колкото пъти и

да попаднеше някаква шапка върху чорлавите коси на Ян Бибиян, тя не стоеше там повече от една минута, падаше или отхвъркваше сама и никой вече не можеше да я намери.

Второ, никаква дреха не можеше да стои върху набитото и здраво тяло на Ян Бибиян здрава и чиста повече от един ден. Веднага тя съвсем изгубваше всякакъв различен вид, изгубваше цвят и получаваше странни лепкави петна, кой знае от какво. Кал и прах я покриваха, ръбовете ѝ се напукваха, сякаш се засмиваха, и през тия отвори се напращаха като тънки ситни зъби скъсаните конци на шева.

Ян Бибиян не търпеше никакви обуца. Той обичаше да ходи бос и затова ходилата му бяха разплескани като жаби, пръстите – разперени, а кожата на коленете му беше груба, мазолеста и нацепена така много от вятър, студ, вода и други неизвестни причини, че понякога от някои от тия цепнатини течеше кръв. Върху кожата с нокът той понякога написваше името си Ян Бибиян и то личеше отдалеч, като написано с тънко тебеширче.

Бедните му родители полагаха много труд и грижи, за да вкарат в пътя своето любимо и единствено момче, ала напразно. Нищо не помогна: нито сълзите на майка му, която денонощно работеше чуждо и тъчеше на стана, нито съветите на трудолюбивия му баща, които понякога се превръщаха в плесници или дърво. Баща му гледаше с големи грижи единственото лозе, що имаше, и носеше от планината дърва с магаренцето си, което по характер и послушност далече надминаваше непоправимия Ян Бибиян.

Понеже нищо не помагаше за облагородяване душата на любимия им син, родителите му се отчаяха, вдигнаха ръка от него и го оставиха на грижите на провидението.

И така Ян Бибиян заживя на улицата. Той престана да посещава училището. Другарите от махалата, с които по-рано играеше, го оставиха, едно – защото се бояха от него, и, друго – защото нямаше какво да ги свързва с него.

Ян Бибиян не искаше да знае. Той бе доволен. И почна да се занимава по своему и да избягва по особен начин скуката, която му причиняваше безделието.

Той обичаше да стои до някой срутен зид край града и чакаше да мине някое куче, върху което да хвърли камък, някое дете, на което да вземе шапката и да я хвърли на земята, някой нещастен просяк или циганин, за да пусне камък в торбата му, някой колар, за да подплаши конете му.

Когато тия работи му омръзваха, той тръгваше да скита из града и спираше в чаршията, където имаше толкова забавни работи.